

Шмигель Ольга. Бухгалтерський аутсорсинг як важливий фактор підвищення результативності діяльності компанії. *Економічний дискурс*. 2024. Випуск 1-2. С. 63-71.

DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2024-1-7>

УДК 657.1.012.1

JEL Classification M40, M41, M49

Шмигель Ольга

к.е.н., доцент, доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін
Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу Західноукраїнського
національного університету
м. Чортків, Україна

E-mail: olgashmygel@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8298-6330

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ АУТСОРСИНГ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ

Анотація

Вступ. У сучасних умовах важливо швидко реагувати на зміни ринку та ухвалювати відповідні управлінські рішення, на основі своєчасно отриманої достовірної облікової інформації. Тенденції такого роду вимагають від економічних суб'єктів реструктуризації елементів системи управління і, перш за все, грамотної побудови системи бухгалтерського обліку. Це дає змогу керівництву і фахівцям компанії зосередитися на актуальних питаннях розвитку основних відтворювальних процесів.

Методи. Дослідження проводилося із застосуванням діалектичного підходу до вивчення сучасного стану розвитку бухгалтерського обліку. Використано загальнонаукові і спеціальні методи, зокрема: аналіз, синтез, індукцію, дедукцію та узагальнення як методи наукового пізнання застосовано для розвитку положень теорії і практики бухгалтерського аутсорсингу в системі документально-інформаційного супроводу основних бізнес-процесів компанії; монографічний – при вивченні літературних джерел з питань обліку; гносеологічний метод – для уточнення та поглиблення змісту категорії «бухгалтерський аутсорсинг»; системно-аналітичний – при обробці отриманої інформації; абстрактно-логічний метод – для формулювання висновків дослідження.

Результати. Визначено, що в умовах децентралізації бізнес-процесів компанії, впровадження та розвитку нових концепцій ведення бізнесу змінюються підходи до методології ведення бухгалтерського обліку, посилюється необхідність застосування бухгалтерського аутсорсингу. Обґрунтовано, що делегування обов'язків ведення бухгалтерського обліку спеціалізованим компаніям сприяє зміні функціонування менеджменту компанії й у бухгалтерії, зокрема. Виявлено, що результатом розвитку бухгалтерського аутсорсингу стане оптимізація організаційної структури та функціональних можливостей бухгалтерії, у тому числі за рахунок скорочення штату, модернізації облікових процесів та облікової політики загалом; посилення вимог до професійних навичок користувачів. Здійснено огляд літературних джерел для уточнення змісту поняття «бухгалтерський аутсорсинг», що дало можливість запропонувати новітнє розуміння зовнішнього облікового супроводу бізнес-процесів компанії для оптимізації децентралізованих функцій менеджменту.

Перспективи. Подальші наукові дослідження проблеми мають спрямовуватися на поглиблене вивчення застосування бухгалтерського аутсорсингу для менеджменту підприємства та стануть базою для подальших наукових розробок у цій галузі.

Ключові слова: бухгалтерський облік, бухгалтерський аутсорсинг, ризик, інформація, бізнес-процес, спеціалізовані компанії.

Вступ.

У сучасних умовах конкуренції, що постійно посилюється, ефективний розвиток бізнесу можливий шляхом максимальної концентрації зусиль і ресурсів на профільній діяльності компанії, мінімізації витрат і ризиків. Причиною популярності аутсорсингу є те, що компанії вбачають у ньому спосіб отримання додаткової вартості.

Широке використання аутсорсингових схем компаніями розвинених країн породжує проблеми, пов'язані із залежністю компанії від діяльності сторонніх структур. При цьому ведення бухгалтерського обліку доцільно доручити спеціалізованим компаніям – аутсорсерам. Аутсорсинг бухгалтерських послуг виступає одним із способів, який дає змогу досягти якісних результатів і значно знизити витрати.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Вагомий внесок у дослідження окремих аспектів бухгалтерського аутсорсингу здійснили такі вчені та науковці: Бурко К. В., Волот О. І., Воронко Р. М., Давидюк Т. В., Іванков В. М., Кесарчук Г. С., Ляхович Г. І., Митько А. П., Момот В. М., Назаренко О. В., Пилипенко С. М., Скакун Л. С. та інші. Завдяки працям цих науковців сформульовано підґрунтя для подальших наукових досліджень і розвитку їх методики.

Однак, практика бухгалтерського аутсорсингу постійно перебуває у динаміці, що зумовлює подальше вивчення особливостей її здійснення та функціонування в умовах різноманітних викликів.

Мета.

Мета статті – дослідження особливостей передання ведення бухгалтерського обліку сторонній компанії для оптимізації робочого потенціалу фірми-замовника у своїй основній діяльності.

Методологія дослідження.

Дослідження проводилося із застосуванням діалектичного підходу до вивчення сучасного стану розвитку бухгалтерського обліку. Використано загальнонаукові і спеціальні методи, зокрема: аналіз, синтез, індукцію, дедукцію та узагальнення як методи наукового пізнання застосовано для розвитку положень теорії і практики бухгалтерського аутсорсингу в системі документально-інформаційного супроводу основних бізнес-процесів компаній; монографічний – при вивченні літературних джерел з питань обліку; гносеологічний метод – для уточнення та поглиблення змісту категорії «бухгалтерський аутсорсинг»; системно-аналітичний – при обробці отриманої інформації; абстрактно-логічний метод – для формулювання висновків дослідження.

Результати.

Аутсорсинг (англ. outsourcing; укр. підрядництво) – це передача компанією частини її завдань або процесів стороннім виконавцям на умовах субпідряду. Це угода, за якою робота виконується людьми із зовнішньої компанії, які зазвичай є також експертами в цьому виді робіт. Аутсорсинг часто використовується для скорочення витрат [1].

З усього різноманіття існуючих визначень вважаємо, що аутсорсинг у сфері бухгалтерського обліку – це передача функцій бухгалтерського обліку, або процесів ведення бухгалтерського обліку, або окремих ділянок обліку (облік заробітної плати, облік основних засобів, облік банківських операцій тощо), іноді разом з відповідними активами зовнішньому (сторонньому) постачальнику або провайдеру, який надає конкретну послугу з обліку протягом встановленого часу за узгодженими сторонами розцінками, гарантуючи певну якість ведення обліку і розподіляючи ризики щодо ведення обліку на себе і замовника [2, с. 44].

Заслугує на увагу висвітлення бухгалтерського аутсорсингу з різноманітних аспектів: реєстрація новоствореного підприємства, консультування з питань бухгалтерського обліку, аналіз і

складання документації, ведення кадрового обліку, обробка і введення даних у бухгалтерську програму, оновлення конфігурацій баз даних, що належать клієнту, відновлення реєстрів бухгалтерського обліку за минулий період та відновлення первинних документів, відносини з податковими органами, ведення бухгалтерського і податкового обліку, складання податкової та фінансової звітності тощо [3, с. 8].

Окремі автори пропонують послуги аутсорсингу класифікувати за наступними ознаками:

- 1) залежно від функцій, що передаються на аутсорсинг: IT-аутсорсинг, аутсорсинг бізнес-процесів, виробничий аутсорсинг, аутсорсинг персоналу, аутсорсинг знань;
- 2) залежно від сфери використання аутсорсингу: функціональний, операційний, ресурсний;
- 3) залежно від групи бізнес-процесів, які передаються на аутсорсинг: аутсорсинг процесів управління; аутсорсинг основних процесів підприємства; аутсорсинг забезпечувальних процесів підприємства [4, с. 12].

На думку Бурко К.: «На сьогодні, аргументів на користь аутсорсингу є набагато більше, чим недоліків цього методу. Тому, можемо стверджувати, що бухгалтерський аутсорсинг, при належному нормативно-правовому регулюванні та якісному методичному забезпеченні, має всі можливості стати перспективним напрямом в організації облікової роботи на підприємстві, адже дозволяє зосередитися на першочергових завданнях підприємства, сприяє підвищенню основних показників діяльності, знижує ризик припущення помилок при складанні звітності та забезпечує стабільний розвиток бізнесу» [5, с. 181].

Таким чином, аутсорсинг за суттю відповідає функціональному підходу і може трактуватися як процес передачі окремих функцій, бізнес-процесів іншій особі (юридичній чи фізичній) через укладання договору з метою зменшення операційних витрат [6, с. 517].

Слід відзначити, як зазначає Воскресенська Т.: «...що аутсорсинг бухгалтерського обліку має свої індивідуальні особливості, які вирізняють його від інших видів послуг аудиторських, консалтингових компаній. Тобто аутсорсинг бухгалтерського обліку – це послуга, яка надається на довготривалій основі» [7, с. 255].

Погоджуємося з окремими авторами щодо відсутності чіткого законодавчого регулювання аутсорсингу в Україні, котре створює перешкоди його розвитку. Тому подальші перспективи пов'язані, перш за все, з прийняттям відповідних нормативно-правових документів, які б чітко регулювали відносини між аутсорсинговою компанією і клієнтом, а також визначали організаційно-методичні аспекти ведення обліку на засадах аутсорсингу [8, с. 311].

Отже, термін аутсорсинг – дослівно означає передачу компанією на підставі договору певних бізнес-процесів або виробничих функцій на обслуговування іншій компанії, що спеціалізується у відповідній галузі. На відміну від послуг сервісу та підтримки, що мають разовий, епізодичний, випадковий характер і обмежені початком і кінцем, на аутсорсинг передаються зазвичай функції з професійної підтримки безперебійної працездатності окремих систем та інфраструктури на основі тривалого контракту (не менше 1 року). Наявність бізнес-процесу є відмінною рисою аутсорсингу від різних інших форм надання послуг та абонентського обслуговування.

Стратегічною метою суб'єктів, що функціонують на ринку, є забезпечення конкурентних переваг і підвищення конкурентоспроможності. Реалізація її тягне за собою вдосконалення технологій управління. Одним із таких засобів є аутсорсинг як сучасний вид послуг, що стає значущим чинником економічного успіху у світовій практиці.

Ефективність подібних операцій обумовлюється економією на організації та проведенні робіт, що вимагають наявності спеціальних знань. Залучені фірми спеціалізуються на наданні конкретних видів послуг, мають кваліфікований персонал і можливість швидко та ефективно розв'язувати відповідні проблеми, що дає змогу менеджерам компанії–клієнта зосередити зусилля на здійсненні своєї основної діяльності.

Аутсорсинг швидко перетворився на одну з форм організації бізнесу в приватних компаніях,

що допомагає розв'язати проблеми функціонування та розвитку шляхом скорочення витрат, збільшення адаптивної здатності до умов зовнішнього середовища, поліпшення якості продукції та послуг, ефективного розподілу ризиків.

Бухгалтерський аутсорсинг – це варіант ведення бухгалтерського обліку підприємства, за якого забезпеченням процесу ведення обліку на підприємстві, податкової та бухгалтерської звітності займається стороння компанія.

«Застосування бухгалтерського аутсорсингу в компанії сприяє підвищенню основних показників діяльності фірми, значно знижує ризик спотворення звітності, а також дозволяє зосередити увагу на головних функціях підприємства» [9, с. 335].

Цілі бухгалтерського аутсорсингу:

- забезпечення ефективного використання грошових ресурсів;
- дотримання законодавства в частині бухгалтерського та податкового обліку;
- забезпечення прозорості бухгалтерського обліку;
- забезпечення інформативності звітності;
- забезпечення довіри партнерів;
- створення раціонального механізму фінансової роботи.

До головних переваг бухгалтерського аутсорсингу можна віднести:

- мінімальні витрати часу на ведення бухгалтерії;
- з'являється ймовірність бути невідривним від процесу роботи власної компанії;
- свідомість бізнесмена концентрується на таких речах, як здійснення бізнес-ідеї, інвестиційного плану, генерації прибутку;
- мінімальні втрати.

Для того щоб зробити однозначні висновки, що бухгалтерський аутсорсинг вигідний, ми повинні розібратися в його перевагах і також зрозуміти, кому він вигідний. Почнемо з переваг:

– реальна економія на витратах, оскільки відпадає необхідність утримувати власну бухгалтерію і, відповідно, витрачати кошти на обладнання робочих місць, зарплату штатному бухгалтеру, програмне забезпечення тощо.

– допомагає уникнути багатьох кадрових проблем, таких, як пошук заміни бухгалтера, який звільнився, або його тимчасова відсутність у зв'язку з відпусткою чи лікарняним.

– очевидна вигода внаслідок зменшення податкового навантаження, тому що при використанні аутсорсингу значно скорочується фонд оплати праці і, як наслідок, страхові відрахування. А витрати на оплату бухгалтерських послуг зменшують оподатковувану базу з податку на прибуток.

Тепер розглянемо тих, кому вигідна бухгалтерія, що ведеться аутсорсинговими компаніями:

– новоствореним компаніям та індивідуальним підприємцям, оскільки не потрібно терміново підбирати бухгалтера в штат, обладнати для нього робоче місце і платити повноцінну зарплату;

– індивідуальним підприємцям і невеликим компаніям, оскільки в цьому випадку обсяги робіт, як правило, не вимагають присутності бухгалтера в офісі протягом повного робочого дня. В умовах обмеженості бюджету бухгалтерський аутсорсинг дає змогу не витрачати час на ведення бухгалтерії власноруч і не турбуватися про правильність і своєчасність здачі бухгалтерської та податкової звітності;

– великим компаніям, оскільки вони можуть передати частину бухгалтерських функцій сторонньому виконавцю (наприклад, нарахування зарплати, облік первинної документації), а кваліфікований штатний бухгалтер зможе зосередитися на важливішій роботі;

– компаніям та індивідуальним підприємцям, яким необхідно відновити бухгалтерський і податковий облік, провести аудит або потрібен супровід податкових перевірок.

Аутсорсингу притаманні такі ризики:

– ризик втрати конфіденційності, тобто під час передання основних функцій бухгалтерії аутсорсинговій компанії з'являється проблема безпеки, пов'язана з можливістю витоку важливої

інформації, такої як комерційна таємниця.

- ризик втрати ділової репутації, що може бути пов'язано з незадовільним рівнем надання послуг організацією-виконавцем, оскільки кваліфікація співробітників аутсорсингової компанії може виявитися нижчою за очікувану;

- операційний ризик. Він пов'язаний з використанням аутсорсером застарілих технологій, програмного забезпечення та помилками співробітників сторонньої компанії;

- ризик зниження оперативності, тобто реагування на виниклі неполадки в обліку відбувається із запізненням.

На основі наведених вище ризиків, можна сформуванати низку проблем, які перешкоджають популяризації бухгалтерського аутсорсингу. Серед них можна виділити основні, такі як:

- недовіра до підрядників, яка впливає з ризику втрати ділової репутації. Якщо компанія-аутсорсер виконує свої обов'язки не на належному рівні, це, відповідно, може позначитися на конкурентоспроможності компанії-замовника на ринку;

- відсутність єдиної інформаційної бази, а також підвищеного контролю над діяльністю компаній-аутсорсерів. Як результат, стає досить важко знайти надійну і компетентну компанію, яка зможе надати професійні послуги аутсорсингу;

- ризик зниження оперативності. Оскільки завдання виконує третя компанія, то час, необхідний для виконання оперативних завдань, збільшується;

- банкрутство компанії, яка надає аутсорсингові послуги. Керівники компаній-замовників побоюються банкрутства компанії-аутсорсера, що в більшості випадків спричинить втрату якоїсь частини облікових документів.

- збереження документів, тому що при регулярному відправленні документів фірмі-аутсорсеру можуть виникнути ситуації, в яких документація буде загублена або, наприклад, частково підшита до звітності іншої компанії;

- необхідність проведення аудиторських перевірок для оцінки якості ведення бухгалтерського обліку з використанням аутсорсингу.

Порівняльний аналіз переваг і недоліків різних форм організації ведення бухгалтерського обліку відображено у таблиці 1.

Таблиця 1. Переваги та недоліки різних форм організації ведення бухгалтерського обліку в компаніях*

Аутсорсингова фірма	Внутрішня бухгалтерія	Використання бухгалтерських програм і систем
Переваги		
<p>1. Зниження витрат. Аутсорсинг дозволяє зменшити витрати на утримання власного бухгалтерського відділу.</p> <p>2. Доступ до висококваліфікованих спеціалістів. Зовнішні фірми зазвичай мають професіоналів з великим досвідом і глибокими знаннями.</p> <p>3. Гнучкість. Аутсорсингові компанії можуть адаптувати свої послуги відповідно до потреб клієнта, масштабуючи їх в залежності від обсягів роботи</p>	<p>1. Контроль і доступність інформації. Внутрішні бухгалтери мають безпосередній доступ до фінансової інформації і можуть швидко реагувати на запити керівництва.</p> <p>2. Персоналізовані рішення. Бухгалтери можуть краще розуміти специфіку компанії та її бізнес-процеси, що дозволяє адаптувати облік до індивідуальних потреб.</p> <p>3. Прямий контроль за якістю. Керівництво має можливість контролювати якість ведення обліку та оперативно вносити корективи</p>	<p>1. Автоматизація процесів. Програми і системи автоматизують багато рутинних задач, знижуючи ймовірність помилок і підвищуючи ефективність.</p> <p>2. Аналіз і звітність. Сучасні системи надають потужні інструменти для аналізу даних та формування звітності.</p> <p>3. Зниження витрат на робочу силу. Автоматизація знижує потребу в численному бухгалтерському персоналі</p>

Недоліки		
<p>1. Менший контроль. Компанія може мати обмежений контроль над процесами ведення обліку і якістю наданих послуг.</p> <p>2. Залежність від постачальника. Залежність від аутсорсингової компанії може створювати ризики в разі її нестабільності або змін в політиці.</p> <p>3. Конфіденційність даних. Передача фінансових даних стороннім компаніям може викликати питання щодо конфіденційності та безпеки інформації</p>	<p>1. Високі витрати. Утримання власного бухгалтерського відділу може бути дорогим через зарплати, соціальні внески та витрати на обладнання і програмне забезпечення.</p> <p>2. Ризик помилок. При недостатній кваліфікації персоналу або відсутності належних систем контролю можуть виникати помилки і недоліки.</p> <p>3. Потреба у постійному навчанні. Бухгалтери повинні постійно оновлювати свої знання, щоб бути в курсі змін у законодавстві і нових технологій</p>	<p>1. Початкові витрати. Впровадження нових програм і систем може вимагати значних інвестицій у програмне забезпечення та навчання персоналу.</p> <p>2. Технічні проблеми. Збої в роботі програмного забезпечення або системи можуть призвести до проблем у веденні обліку.</p> <p>3. Потреба в оновленні. Програми потрібно регулярно оновлювати для підтримки їхньої актуальності та відповідності законодавству</p>

**Джерело: сформовано автором на основі дослідження джерел [2; 4; 5; 6; 9]*

Організація ведення бухгалтерського обліку на підприємствах може здійснюватися різними способами, і кожен з них має свої переваги і недоліки. Основні форми організації бухгалтерського обліку включають внутрішню бухгалтерію, аутсорсинг бухгалтерських послуг та використання бухгалтерських програм і систем.

Однією з основних причин, що перешкоджають застосуванню аутсорсингу, є загроза витоку важливої інформації. Цю проблему можна вирішити за допомогою ефективної системи підбору аутсорсерів. Критеріями під час вибору аутсорсера можуть бути: бездоганна ділова репутація, досвід роботи, позитивний відгук від партнера, рекомендації друзів, кваліфікація фахівця тощо. Одним з ефективних заходів зниження ризику витоку інформації є зазначення в договорі пункту нерозголошення комерційної таємниці.

Отже, компанії, які передають процеси і функції на аутсорсинг, керуються такими цілями: економія витрат; поліпшення системи управління компанією; податкова оптимізація; набуття необхідних експертних знань та компетентностей.

Послуги компаній бухгалтерського аутсорсингу затребувані представниками середніх і малих підприємств, а також підприємцями-початківцями. Оскільки для невеликого підприємства, яке підбиває результати своєї діяльності та надає звітність до податкових органів раз на квартал, наймати фахівця і виплачувати йому заробітну плату, що відповідає його кваліфікації, недоцільно. У такій ситуації аутсорсинг виявився чудовим рішенням, переваги якого не залишилися непоміченими. Нині ефективність застосування бухгалтерського аутсорсингу для малого бізнесу обмежується низкою позитивних і негативних моментів.

Вирішенням багатьох із перелічених раніше проблем може стати – перевірка правильності даних звітності, правомірності та своєчасності відображення господарських операцій в обліку фірмою-аутсорсером перед початком співпраці.

Розв'язання проблеми втрати контролю над ситуацією і втрати комерційної таємниці лежить у ретельному виборі постачальника аутсорсингових послуг, спираючись на його досвід, професіоналізм і поточну ділову репутацію на ринку. Сьогодні існує ще одна відмінна риса ведення бізнесу: компанії дбають не тільки про конфіденційність інформації, а й не зацікавлені у вільному доступі до такого роду інформації, оскільки нерідко бухгалтерський облік має напівлегальний характер.

У зв'язку з цим можна зробити прогноз, що підприємства в майбутньому уважніше придивлятимуться до аутсорсингу. Проте в процесі здійснення операційної діяльності компанія має

вирішувати певні завдання, зокрема:

- проблеми, що виникають при делегуванні частини своїх функцій на аутсорсинг в умовах неконкурентного середовища;

- ретельний відбір аутсорсерів;

- визначення рівня сервісу та професійності співробітників фірми-аутсорсера.

Зазначені вище завдання найчастіше є взаємообумовленими. Наприклад, проблеми, які пов'язані з виділенням власних підрозділів, найчастіше виникають в умовах неконкурентного середовища. Проблема, пов'язана з використанням послуг компанії-аутсорсера в умовах монопольного ринку, виражається в описаному раніше ризику під час укладення контракту – раптова відмова від послуг аутсорсера або його банкрутство. У такому разі фірма-замовник буде змушена в короткі терміни знайти нових партнерів або починати власними силами вести бухгалтерію.

Дослідження сучасного стану бухгалтерського обліку та договірних відносин в аутсорсингових компаніях дало змогу виробити рекомендації щодо вдосконалення діяльності в галузі організації аутсорсингу бухгалтерських послуг:

- для кожного клієнта складати індивідуальний договір із зазначенням усіх вимог як з боку замовника, так і з боку виконавця (щомісячні форми звітності для клієнтів і строки їх подання та інше);

- надання бухгалтерських послуг оформляти відповідним актом;

- укладати з усіма клієнтами угоди про рівень сервісу;

- компаніям, які переслідують основною метою під час переходу на аутсорсинг зниження витрат, необхідно обирати аутсорсера з розподілом праці за сферами відповідальності;

- обов'язково здійснювати страхування професійної відповідальності.

Можливості та перспективи аутсорсингу бухгалтерських послуг в умовах цифрової економіки:

1. Оптимізація системи маркетингу. Автоматизація взаємодії з клієнтами (CRM). Ця система дає змогу зібрати і проаналізувати трафік за всіма каналами пошуку клієнтів. Правильно оцінити, запланувати і реалізувати маркетингові заходи і тактику. На основі цієї аналітики можна відкинути все непотрібне і використовувати тільки перевірені канали та інструменти просування, які дають результат, знижують витрати на маркетинг і підвищують його ефективність.

2. Розвиток ринку:

- закриття потреб і ризиків потенційних покупців;

- конфіденційність інформації можна підвищити завдяки зростаючій і надійній репутації, страхуванню відповідальності, гарантіям, фінансовій стійкості, підтвердженій рейтингом, а також методами реферального маркетингу (рекомендації та партнерські програми з контрагентами, які користуються або можуть викликати довіру клієнта);

- проблема збору первинної документації так само вирішувана. У великих і середніх компаніях документи збирають відповідальні виконавці. Бухгалтерія встановлює дедлайн (останній термін) і контролює їх надходження.

Висновки і перспективи.

Одним з базових елементів діяльності компанії є грамотне ведення бухгалтерського обліку та подання необхідної звітності до контролюючих органів. На сьогоднішній день у керівників компанії є вибір: вести бухгалтерський облік силами співробітників або найняти для цих цілей компанію зі сторони. Таке явище отримало назву – аутсорсинг.

За фактом, аутсорсинг – це передача певних функцій, операцій, процесів іншій компанії, що не входить до складу підприємства-замовника аутсорсингових послуг. Головним завданням аутсорсингу є звільнення підприємства від непрофільних функцій через залучення сторонньої фірми для підвищення рівня ефективності використання вивільнених ресурсів часу і грошей.

Отже, перевага бухгалтерського аутсорсингу перед штатом бухгалтерії в економічному плані, у плані результативності та економії часу не викликає сумнівів, побоювання викликають лише питання оперативності реагування та конфіденційності компанії-аутсорсера. Однак ці сумніви і побоювання ліквідуються правильним вибором аутсорсингової компанії, адже для авторитетних аудиторсько-консалтингових фірм поняття «репутація» не просто слова, а цінна думка цільової аудиторії.

Як додаткові переваги аутсорсингу можна відзначити більш оперативне виконання робіт, мінімізацію ризиків і скорочення різних витрат, наявність субсидіарної відповідальності керівництва компанії як за внутрішніми, так і за зовнішніми ризиками, що вимагає подальших прискіпливих досліджень та науково-методичних пошуків.

Список використаних джерел

1. Аутсорсинг. Матеріал з Вікіпедії. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%83%D1%82%D1%81%D0%BE%D1%80%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B3>. (дата звернення: 15.04.2024).
2. Бачо Р., Макарович В. Компаративний аналіз моделей організації надання послуг з бухгалтерського обліку: аутсорсинг, інсорсинг, косорсинг. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. №2 (43). С. 11-16.
3. Савченко Т. Г., Ярошина А. О. Консалтинг та аутсорсинг як сучасні інструменти управління підприємством. *Вісник СумДУ*. 2019. №2. С. 7–12.
4. Давидюк Т. В., Легоцька Ю. І. Бухгалтерський аутсорсинг як інноваційний інструмент досягнення економічних переваг. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2018. №1 (3). С. 11-18.
5. Бурко К. В. Бухгалтерський аутсорсинг як метод сучасного ведення бухгалтерії. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики: зб. наук. пр. ВНАУ*. 2019. №8. С. 172-183.
6. Бурденко І. М., Ярошина А. П. Аутсорсинг: поняття, види та сучасний стан розвитку. *Приазовський економічний вісник*. 2018. Випуск 6 (11). С. 513-518.
7. Воскресенська Т. Аутсорсинг бухгалтерського обліку: сутність та особливості поширення в Україні. *Бізнес Інформ*. 2018. №1 (480). С. 254-259.
8. Серікова Т. М., Лагодієнко Н. В., Серіков Д. О. Сучасний стан та перспективи розвитку бухгалтерського аутсорсингу в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. №1. С. 308-312.
9. Лобода Н. О., Чабанюк О. М., Сенишин Б. Б. Аутсорсинг як механізм облікових інновацій на українських підприємствах. *БІЗНЕС ІНФОРМ*. 2020. №2. С. 329 – 336.

Статтю отримано: 19.04.2024 / Рецензування 03.06.2024 / Прийнято до друку: 30.06.2024

Oliha Shmyhel

Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Associate Professor
Department of Fundamental and Specialized Disciplines
Chortkiv Education and Research Institute of Entrepreneurship and Business
of West Ukrainian National University
Chortkiv, Ukraine
E-mail: olgashmygel@gmail.com
ORCID: 0000-0002-8298-6330

ACCOUNTING OUTSOURCING AS AN IMPORTANT FACTOR IN IMPROVING THE COMPANY'S PERFORMANCE

Abstract

Introduction. In today's environment, it is important to respond quickly to market changes and make appropriate management decisions based on timely and reliable accounting information. Trends of this kind require economic entities to restructure elements of the management system and, above all, to build a competent accounting system. This allows the company's management and specialists to focus on topical issues of the development of the main reproduction processes.

Methods. The research was conducted using a dialectical approach to studying the current state of development of accounting. General scientific and special methods were used, in particular: analysis, synthesis, induction, deduction and generalization as methods of scientific knowledge were used to develop the provisions of the theory and practice of accounting outsourcing in the system of documentary and information support of the main business processes of companies, monographic - to study literary sources on accounting issues; epistemological method - to clarify and deepen the content of the category "accounting outsourcing"; system-analytical method - in the processing of information; abstract and logical method - for formulating research conclusions.

Results. It has been determined that in the context of decentralization of company business processes, implementation and development of new business concepts, approaches to accounting methodology are changing, and the need for accounting outsourcing is increasing. It is substantiated that delegation of accounting responsibilities to specialized companies contributes to changes in the functioning of company management and in accounting, in particular. It is found that the development of accounting outsourcing will result in optimization of the organizational structure and functional capabilities of accounting, including through staff reduction, modernization of accounting processes and accounting policies in general; strengthening of requirements for professional skills of users. The article reviews the literature sources to clarify the content of the concept of "accounting outsourcing", which made it possible to offer the latest understanding of external accounting support of a company's business processes to optimize decentralized management functions.

Discussion. Further scientific research on the problem should be aimed at an in-depth study of the use of accounting outsourcing for enterprise management and will become the basis for further scientific developments in this area.

Keywords: accounting, accounting outsourcing, risk, information, business process, specialized companies.

References

1. Outsorsynh. Material z vikipedii. Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%83%D1%82%D1%81%D0%BE%D1%80%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B3>.
2. Bacho, R., & Makarovych, V. (2019). Komparatyvnyi analiz modelei orhanizatsii nadannia posluh z bukhhalterskoho obliku: outsorsynh, insorsynh, kosorsynh [Comparative analysis of models of organization of accounting services: outsourcing, insourcing, co-sourcing]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu* [Problems of Theory and Methodology of Accounting, Control and Analysis], 2 (43), 11-16. [in Ukr.].
3. Savchenko, T.H., & Yaroshyna, A.O. (2019). Konsal'tynh ta outsorsynh yak suchasni instrumenty upravlinnia pidpriemstvom [Consulting and outsourcing as modern tools of enterprise management]. *Visnyk Sum'skoho derzhavnogo universytetu* [Bulletin of Sumy State University], 2, 7–12. [in Ukr.].
4. Davydiukm, T.V., & Lehotska, Yu.I. (2018). Bukhhalterskyi outsorsynh yak innovatsiyni instrument dosiahnennia ekonomichnykh perevah [Accounting outsourcing as an innovative tool for achieving economic benefits]. *Ekonomichnyi zhurnal Odeskoho politekhnichnogo universytetu* [Economic Journal of Odesa Polytechnic University], 1 (3), 11-18. [in Ukr.].
5. Burko, K.V. (2019). Bukhhalterskyi outsorsynh yak metod suchasnoho vedennia bukhhalterii [Accounting outsourcing as a method of modern accounting]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky* [Economics. Finance. Management: topical issues of science and practice], 8, 172-183.
6. Burdenko, I.M., & Yaroshyna, A.P. (2018). Outsorsynh: poniattia, vydy ta suchasnyi stan rozvytku [Outsourcing: concept, types and current state of development]. *Pryazovskyy ekonomichnyy visnyk* [Priazovsky Economic Herald], 6 (11), 513-518. [in Ukr.].
7. Voskresenska, T. (2018). Outsorsynh bukhhalterskoho obliku: sutnist ta osoblyvosti poshyrennia v Ukraini [Accounting outsourcing: the essence and peculiarities of its spread in Ukraine]. *Byznes Ynform* [Business Inform], 1 (480), 254-259. [in Ukr.].
8. Sierikova, T.M., Lahodiienko, N.V., & Sierikov, D.O. (2021). Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku bukhhalterskoho outsorsynhu v Ukraini [Current state and prospects of accounting outsourcing development in Ukraine]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnogo universytetu* [Bulletin of Khmelnytsky National University], 1, 308-312. [in Ukr.].
9. Loboda, N.O., Chabaniuk, O.M., & Senyshyn, B.B. (2020). Outsorsynh yak mekhanizm oblikovykh innovatsii na ukrainskykh pidpriemstvakh [Outsourcing as a mechanism of accounting innovations at Ukrainian enterprises]. *BIZNES INFORM* [BIZNES INFORM], 2, 329 – 336. [in Ukr.].

Received: 04.19.2024 / Review 06.03.2024 / Accepted 06.30.2024

